

Miljø- og energiministerens notat om Advokatrådets hørings svar til lovforslaget oversendt til udvalget den 29. februar 2000 optrykt efter ønske fra Venstres medlemmer af udvalget

Notat om Advokatrådets hørings svar til lovforslag nr. L 159 om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om sikkerhed til søs (Administrative bøder for ulovlig udtømning af olie, manglende eller mangelfuld førelse af olie-, last- og affaldsjournal, administrativ tilbageholdelse og skærpede bøder).

Nedenfor anføres hovedpunkterne i Advokatrådets hørings svar. Kommentarerne hertil er anført i kursiv.

Advokatrådet er principielt enig i, at der ikke er juridiske betænkeligheder ved at indføre en administrativ kompetence til at fastsætte bøder efter samme model som politiets bødeforelæg. De foreslåede regler om tilbageholdelse af skibe giver heller ikke anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder. Advokatrådet anfører dog, at sager på havmiljøområdet generelt er langt mere komplekse i relation til bevisbedømmelse, ligesom der efter forslaget vil blive tale om bødeniveauer, der forventes langt at overstige niveauet for politiets tilsvarende kompetence.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det bevismæssige grundlag skal være det samme som ved tiltalerejsning i strafferetsplejens former. Der er hverken grundlag for at fastslå, at sagerne på havmiljøområdet er mere komplekse end de sager, hvor politiet (eller andre særmyndigheder) i øvrigt anvender bødeforelæg, eller at der er tale om bødeniveauer, der langt overstiger niveauet for politiets bødeforelæg. Siden 1984 har retsplejelovens § 931, stk. 1, om politiets bødeforelæg således ikke indeholdt nogen beløbsgrænse.

Advokatrådet finder, at en administrativ kompetence til endeligt at træffe afgørelse om konfiskation rejser samme retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, som er gældende ved administrativ bødefastsættelse.

Der gælder de samme retssikkerhedsgarantier, hvad enten det drejer sig om administrative bøder eller administrativ vedtagelse af konfiskation. Konfiskation forudsætter således også, at den, der har begået overtrædelsen, erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig enig i, at det angivne beløb konfiskeres. Dette svarer til, hvad der gælder for udenretlig vedtagelse af

konfiskation over for politiet efter retsplejelovens § 931, stk. 5, jf. bekendtgørelse nr. 850 af 27. oktober 1993.

Advokatrådet finder, at det bør overvejes at fastsætte tidsfrister, dels for myndighedernes fremsættelse af bødeforelæg i forhold til tidspunktet for (den formodede) overtrædelse, dels for den pågældendes vedtagelse af bøder.

Der er fra myndighedernes side en betydelig tilskyndelse til at få afsluttet sagerne hurtigt, idet et skib typisk kun er i havn – eller i dansk farvand – i kort tid. Endvidere er det helt sædvanlig praksis, at der i et bødeforelæg er fastsat en frist for den pågældendes vedtagelse af bøden. Med hensyn til spørgsmålet om tidsfrister for myndighedernes fremsættelse af bødeforelæg, så gælder dansk rets almindelige forældelsesfrister, det vil sige, at der normalt er en forældelsesfrist på 2 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1.

Advokatrådet anfører, at bødeforelæg og krav om konfiskation bør tilstilles den ansvarlige samtidig og samlet. Argumentet herfor er, at »det må være et fundamentalt krav, at den pågældende skal kunne overskue alle retsvirkninger af en vedtagelse, forinden forseelsen erkendes.«

Ønsker myndigheden foruden at afgøre sagen med et bødeforelæg også at foretage konfiskation, bør dette naturligvis meddeles samtidig med forelæggelsen af bødeforelægget. Er der ikke i et bødeforelæg taget forbehold for krav om konfiskation, må det opfattes som et afkald på at gøre konfiskationskrav gældende, idet bødevedtagelse medfører bortfald af videre forfølgning, jf. den foreslåede § 63 a, stk. 3, i havmiljøloven (lovforslagets § 1, nr. 7) og den tilsvarende foreslåede § 31 a, stk. 3, i lov om sikkerhed til søs (lovforslagets § 2, nr. 3).

Advokatrådet anfører i hørings svaret blandt andet, at det med hensyn til den foreslåede bestemmelse i havmiljølovens § 63 b om tilbageholdelse af skibe ikke uden betænkelighed kan lægges til grund, at 24-timers-risten for forelæggelse af indgrebet for retten skal regnes fra skibets ankomst til havn, hvor det forudsættes, at søværnet overgiver sagen til politiet. Søværnets tilbageholdelse kan efter Advokatrådets opfat-